

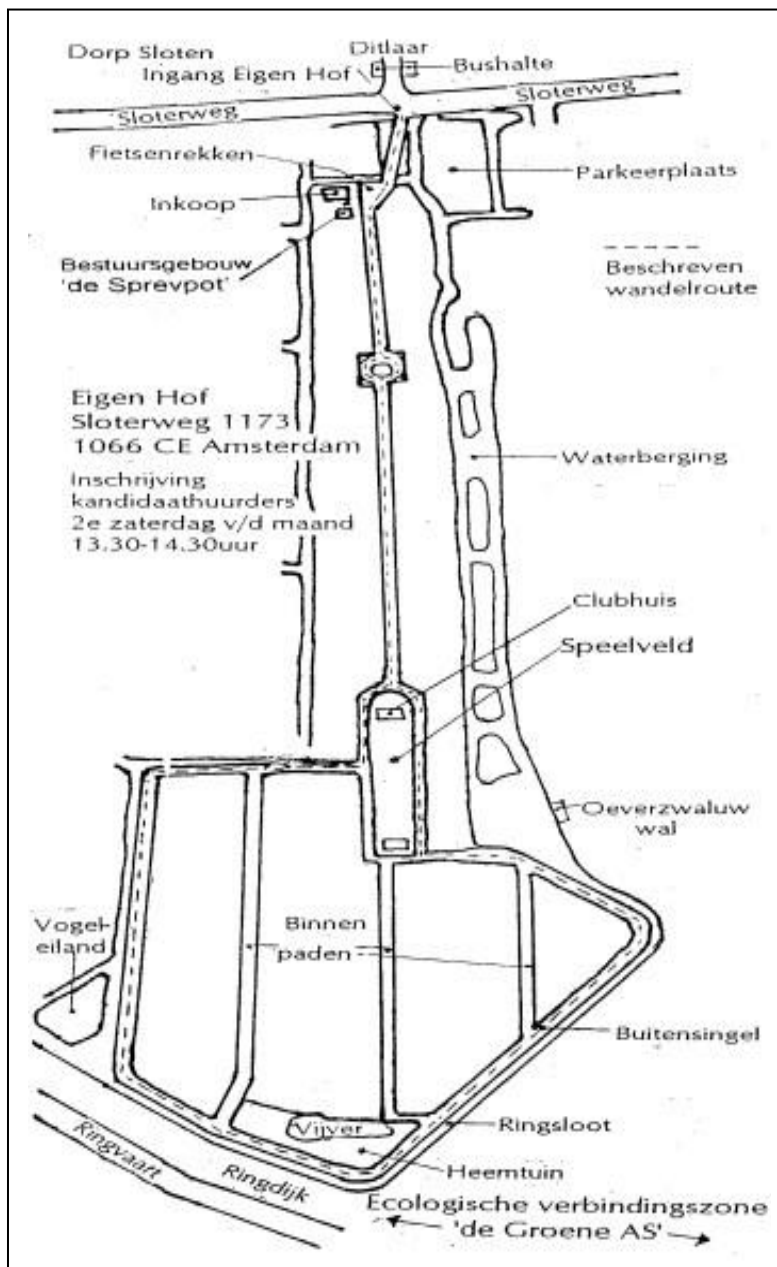

Wandeling op tuinpark Eigen Hof

Sloterweg 1173
1066 CE Amsterdam
www.tuinparkeigenhof.nl
bestuur@tuinparkeigenhof.nl

Welkom op volkstuinpark Eigen Hof voor een wandeling van anderhalve kilometer door bomenrijke lanen, sfeervolle buitensingels en een bijzondere heemtuin. In dit tuinpark kunt u, dankzij jarenlange inspanningen van tuinders op in 1937 beschikbaar gesteld weiland, de natuur in de stad beleven. Ons park – dat in 2016 het keurmerk Natuurlijk Tuinieren met de hoogste score kreeg – is gelegen bij het dorp Sloten, dat ouder is dan de stad Amsterdam.

Vanaf de eeuwenoude Sloterweg, loopt u omlaag naar de ingang tussen de sierstroken, naar het toegangshek van het park dat nog op het oorspronkelijke laagveen is gelegen. In het gazon, rechts van u, bloeien in april aan de wegsloot, Pinksterbloemen, waardplant van het oranjetipje. Bloemen die vroeger veelvuldig in de weilanden rond Amsterdam groeiden maar nu nog nauwelijks zijn waar te nemen omdat veel veen is opgespoten met zand. Links verderop staat langs de oever een kenmerkende Zwarte Els; een boom met robuuste eigenschappen die we hier in de lage landen goed kunnen gebruiken als basis voor vitale natuur. Rechts dekt een Krentenboom de muur van een belendend pand af. In het voorjaar vol in de bloesem en in het najaar bessen (de krenten) dragend, voer voor vogels.

Toegangshek tuinpark

Het in 2020 vernieuwde toegangshek wordt nu aan beide zijden geflankeerd door een Tulpenboom die bloeit in mei met grote gele tulpvormige bloemen, nadat de Paardenkastanjes, die er vanaf het begin stonden, daar

moesten worden weggehaald omdat ze te zwak werden. Daarna wordt het park betreden, dat wegens zijn natuurlijke kwaliteiten al in 2016 het keurmerk Natuurlijk Tuinieren verkreeg met de hoogste score.

Even voorbij het hek bij de sloot staat een speciale cultiva 'Frisia' van de Valse Acacia met in de zomer opvallend geel blad. Dan staan er rechts drie verenigingsgebouwen. De eerste de Inkoop, tevens Galerie waar in de zomer openbare tentoonstellingen e.d. worden georganiseerd, daarna een schuurtje voor de stalling van rolstoelen e.d. en dan het bestuursgebouw 'de Sprevpot'.

En dán komen de tuinen in een rijke verscheidenheid. Hier geen afgescheiden, geplaveide tuinen maar aaneengeschakelde groene oases, waarbij het opvalt dat in de meeste tuinen getuinierd wordt met de natuur. De bodem onder het houtgewas is begroeid met kruiden die vooral in het voorjaar bloeien. Ook zijn er veel uitgegroeide soms exotische bomen met opvallend veel naaldbomen die zorgen voor wintergroen en die ook vogels zoals het goudhaantje aantrekken. De oudere bomen en dode bomen die hier, voor zover dat veilig kan, soms kunnen blijven staan, bieden niet alleen plaats aan allerlei nuttige insecten, maar trekken o.a. ook Spechten aan, wier geroffel in het voorjaar, wanneer de Prunussen in volle bloei staan, regelmatig te horen zijn. Op tuin 6 is zo vlak bij het pad een Watercipres te bewonderen. Een evolutionair zeer oude bladverliezende naaldboom die pas in de veertiger jaren van de vorige eeuw weer ontdekt is in China.

Rotonde

We komen nu bij de rotonde. Hier stopten de volkstuinpioniers met het beplanten van het grasland eind dertiger jaren en konden ze hun karren keren. Gelukkig zijn ze enige jaren later doorgedaan en kunnen wij ook verder lopen. Op de middencirkel staan een paar coniferen: een jonge douglasspar waarvan de drietandige dek-schubben veel langer zijn dan de kegelschubben en met naalden die bij kneuzing een frisse (sinaas)appelige geur afgeven en een kaukasische spar met afhangende takken waardoor ze in de bergen waar ze oorspronkelijk vandaan komen niet afbreken bij zware sneeuwval. Aan de zuidwestkant, aan de buitenzijde van de rotonde, zijn in juli en augustus de geurende bloemen van de trompetboom en blauwe agapanthus te bewonderen.

Speelveld

Doorlopend tussen de tuinen komen we vóór het clubhuis bij een stukje heide met wat andere oorspronkelijke vegetatie, zoals hazelaar en kardinaalsmuts die hier op het veen groeiden voordat mensen zich hier vestigden. Iets naar achteren staat o.a. een Zachte Berk met kenmerkende schilferende bast en daarachter verschillende Rhododendron struiken.

Rond of in dat clubhuis worden jaarlijks ook allerlei 'groen' gerelateerde activiteiten georganiseerd die voor bezoekers toegankelijk zijn; zie daarvoor onze website. We houden links aan en komen bij het speelveld. Op het plateau staan een forse Zomereik en een Witte Paardenkastanje en achteraan dat veld staat een jonge zomerlinde op te groeien tot monumentale boom. Het speelveld wordt omringd door acht zeldzame katsoera's, een boom die in de stad nauwelijks te vinden is en in de Japanse cultuur een symbool van onvervulde verlangens is en een eigen karakter heeft. De bladeren verkleuren mooi in het najaar en geuren heerlijk vanaf augustus. In dit centrale deel van het park zijn overigens nog meer bijzondere bomen te bewonderen zoals vaantjesboom, moerbeiboom, witte els etc. Verderop staat tussen het pad en de werkschuur een mammoetboom, die in zijn vaderland Californië 100 meter hoog kan worden. Heeft u meer interesse in onze bomen die soms ook naambordjes hebben? Via de leden is er een bomenroute beschikbaar. Bij de kweektuin, waar nu duurzame boompjes voor het park opgroeien, linksaf.

Buitensingel-oost

We komen nu bij de waterberging. Via een klein paadje links door het elzenbosje hebt u een mooi uitzicht op de waterberging die natuurlijk is ingericht. In de zomernacht vliegen boven het wateroppervlak Watervleermuizen die insecten van het water afvangen. In het schemer zijn er ook Dwergvleermuizen waar te nemen. In het elzenbos nestelen al 25 jaar Torenvalken die er vele jongen hebben grootgebracht. Als u geluk hebt kunt er zeker een aantal van de tientallen soorten vogels zien

en/of horen die op Eigen Hof broedend zijn waargenomen, net als andere dieren. We houden nu de 700 meter buitensingel aan. Een singel die de ecologische zone de 'Groene AS' ondersteunt, wat een extra functie aan het tuinpark geeft. Er wordt elk jaar 100 meter gekapt waar bij om de tien meter een boom of een bosje wordt gespaard. Door dit natuurgerichte beheer kan de buitensingel zich tot een structuurrijke begroeiing ontwikkelen, waar vele vogel-, vlinder-, planten- en paddenstoelsoorten kunnen leven. In de geknotte wilgen ontwikkelen zich holten, waar bepaalde vogelsoorten kunnen nestelen. Aan de overkant van de ringsloot nestelt een Sperwer die op het tuinpark wel eens een zangvogeltje komt grijpen. Bij een gemeentelijke inventarisatie zijn al eens 150 soorten paddenstoelen gevonden, waaronder een tiental op de Rode lijst. Een opmerkelijk hoog aantal voor zo'n klein gebied. Langs het pad zijn in tuin 83 een watercipres, moerascipres en japanse notenboom te bewonderen. De laatste is een sierboom in Japan en China, een 'naaldboom' met 'bladeren' die 's winters afvallen. Hier en daar staan mispelstruiken, in mei met grote witte bloemen en in de zomer mooie vruchten ontwikkelend.

Heemtuin

We stuiten op een klaphekje dat toegang geeft tot de heemtuin, een idyllisch plekje. Hier liep nog voor de Franse revolutie de grens tussen de vroegere rechtsgebieden Geerban en Riekerban, de toenmalige Molenwetering volgend, waarvan de vijver nog een restant is. Volgens voormalig stadsecoloog Martin Melchers waan je je hier in een andere wereld. Meteen rechts, tegenover het seizoensgebonden informatiebord, staan onder berken in het voorjaar een aantal voorjaarsbloeiende (stinzen)planten, zoals holwortel, maarts viooltje, en bosanemoon. Voor de muur staat een nestelgelegenheid voor solitaire wespen en bijen. Deze voor de mens volkomen ongevaarlijke insecten zijn goed te observeren. Op een warme dag in de zomer zien we voortdurend metselwespen met hun prooi, vooral bladluizen, aanvliegen en in de rietstengels verdwijnen. Ze leggen daarin een voedselvoorraad aan voor hun larven die volgend jaar weer uitkomen. De parasiterende goudwespen met prachtige metaalkleuren vliegen er voortdurend omheen. De bijen brengen nectar en huizen vooral in de vakken met leem.

Op de muur groeien Muurleeuwenbekje, Gele Helmbloem en verschillende varensoorten, zoals schubvaren, steenbreekvaren, gewone eikvaren, tongvaren en zwartsteelvaren. De laatste twee zaaien zich zelfs uit. In het drasse boezemlandje bloeien in het voorjaar goudgele dotterbloemen met op de randen de lichtgele stengelloze sleutelbloem. Ook deze soorten zaaien zich spontaan uit en geven een feestelijk tintje aan het voorjaar. Zomers wordt het een rietveldje met harig wilgenroosje. In het kalkrijke grasland groeien de halfparasiet grote ratelaar, orchideeën en vele andere kruiden. Tegenover de paddenpoel is een opening in de buitensingel waardoor u zicht heeft op de ringvaardijk, de ruggengraat van de 'Groene AS' die onderdeel uitmaakt van het Natuur Netwerk Nederland. Daar maar ook in de heemtuin zelf moet u overigens ook niet raar opkijken als u een ijsvogel ziet zitten of vliegen, In de ondergroei van de buitensingel zijn begin april mooie vegetaties van vingerhelmbloem en muskuskruid te zien en wat later grote muur met prachtige fijne witte bloemetjes. Op de aanwezige banken kunt u de rust op u laten inwerken.

In de vijver huist een groene kikkerpopulatie die 's zomers prachtige concerten geeft. Ook zijn daar een ringslagbroedhoop en ijsvogelwand aangelegd naast een dubbele composthoop, want wij zijn hier zuinig met snoei- en bladafval want het vormt nieuwe bodem en dat voorkomt samen met bodembedekkers en hoge grondwaterstand bodemdaling. In het voorjaar zijn de rozepaarse bloemtrossen te zien van groot hoefblad. Aan de oever groeien Zomerklokjes en Adderwortel. Voorbij de toegang naar de vijver groeien in het veen prachtige plakken van het zeldzame paarbladige goudveil. Daar staat inmiddels ook een groot insectenhotel, want de wilde bijen kunnen immers wel een extra steuntje gebruiken. In het grote kruidenwiel rechts zijn afhankelijk van het seizoen ook de nodige bijzondere kruiden te bewonderen. De bloeiperiode van de diverse soorten van de gehele heemtuin wordt aangegeven op het eerdergenoemde informatiebord bij de ingang.

Buitensingel-west

Na door het volgende klaphekje gegaan te zijn volgt men de buitensingel. Er staan hier tussen de bomen, die het park bescherming bieden tegen de wind uit de voormalige Waterwolf zoals de Haarlemmermeer vroeger genoemd werd, ook oude verweerde knotwilgen waarop allerlei struiken groeien. Zelfs een bloeiende rode ribes. In het najaar kan men hier vliegenzwammen en boleten zoals gewoon eekhoortjesbrood en honingzwam vinden. Bij het bankje tegenover het boezemwatertje kan men allerlei watervogels zien en horen. En in de rietkragen hier broedt in de lente de kleine karekiet. Aan de andere kant van de ringsloot ligt het Vogeleiland dat in het bestemmingsplan de bestemming Natuur heeft ten bate van de 'Groene AS'. Verderop ligt het aangrenzende tuinpark VAT aan de overzijde van de sloot. Aan het einde van de singel is dat park ook toegankelijk via de verbindingsbrug en heeft u de keuzemogelijkheid om via dat park naar het centrum van het dorp te lopen. Als u op Eigen Hof wil blijven gaat u aan het einde rechtsaf en dan weer linksaf langs het clubhuis en komt men op het pad naar de uitgang aan de Sloterweg. U kunt natuurlijk ook de binnenpaden bewandelen, er zijn erg mooie tuinen te bewonderen.

We raden u aan de wandeling in verschillende jaargetijden en weersomstandigheden te maken, de ervaring is elke keer weer anders.

Parkinformatie:

Tuinpark Eigen Hof, Sloterweg 1173, 1066 CE Amsterdam, www.tuinparkeigenhof.nl.

Het park is geopend van 1 april t/m 1 oktober tussen zonsopgang en zonsondergang.

Er staan verspreid over het park zitbanken om even te kunnen rusten in het groen.

Individuele tuinen zijn te bezoeken op de jaarlijkse open tuinen dagen.

Met het openbaar vervoer is Eigen Hof goed bereikbaar (bus 195, halte Ditlaar vanaf station Lelylaan of een stukje lopen vanaf het eindpunt van tram 2). Als u met de fiets komt, kunt u die achter het bestuursgebouw 'de Sprevpot', even voorbij het toegangshek, neerzetten.

